

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA UZ KONVENCIJU
O UGOVORU ZA MEĐUNARODNI PREVOZ ROBE
DRUMOM (CMR)

Član 1.

Potvrđuje se Protokol uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR), sačinjen u Ženevi, 5. jula 1978. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Protokola uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR), u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

PROTOCOL
TO THE CONVENTION
on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR)
done at Geneva on 5 July 1978

UNITED NATIONS

PROTOCOL TO THE CONVENTION ON THE CONTRACT FOR THE
INTERNATIONAL CARRIAGE OF GOODS BY ROAD (CMR)

THE PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

BEING PARTIES to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

For the purpose of the present Protocol "Convention" means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR).

Article 2

Article 23 of the Convention is amended as follows:

(1) Paragraph 3 is replaced by the following text:

"3. Compensation shall not, however, exceed 8.33 units of account per kilogram of gross weight short."

(2) At the end of this article the following paragraphs 7, 8 and 9 are added:

"7. The unit of account mentioned in this Convention is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amount mentioned in paragraph 3 of this article shall be converted into the national currency of the State of the Court seized of the case on the basis of the value of that currency on the date of the judgement or the date agreed upon by the Parties. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is not a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State.

8. Nevertheless, a State which is not a member of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 7 of this article may, at the time of ratification of or accession to the Protocol to the CMR or at any time thereafter, declare that the limit of liability provided for in paragraph 3 of this article to be applied in its territory shall be 25 monetary units. The monetary unit referred to in this paragraph corresponds to 10/31 gram of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the amount specified in this paragraph into the national currency shall be made according to the law of the State concerned.

9. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 7 of this article and the conversion mentioned in paragraph 8 of this article shall be made in such a manner as to express in the national currency of the State as far as possible the same real value for the amount in paragraph 3 of this article as is expressed there in units of account. States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the manner of calculation pursuant to paragraph 7 of this article or the result of the conversion in paragraph 8 of this article as the case may be, when depositing an instrument referred to in article 3 of the Protocol to the CMR and whenever there is a change in either."

FINAL PROVISIONS

Article 3

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to, or have, acceded to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to that Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of that Commission's terms of reference.

2. This Protocol shall remain open for accession by any of the States referred to in paragraph 1 of this article which are Parties to the Convention.

3. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of that Commission's terms of reference which have acceded to the Convention may become Contracting Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.

4. This Protocol shall be open for signature at Genova from 1 September 1978 to 31 August 1979 inclusive. Thereafter, it shall be open for accession.

5. This Protocol shall be subject to ratification after the State concerned has ratified or acceded to the Convention.

6. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

7. Any instrument of ratification or accession deposited after the entry into force of an amendment to the present Protocol with respect to all Contracting Parties or after the completion of all measures required for the entry into force of the amendment with respect to all Contracting Parties shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the, amendment.

Article 4

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2 of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 5

1. Any Contracting Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect twelve months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

3. Any Contracting Party which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 6

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Contracting Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention, ceases to be in force.

Article 7

1. Any State may, at the time of depositing its instrument of ratification or accession or at any time thereafter, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that this Protocol shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible and in respect of which it has made a declaration in accordance with article 46 of the Convention. This Protocol shall extend to the territory or territories named in the notification as from the ninetieth day after its receipt by the Secretary-General or, if on that day the Protocol has not yet entered into force, as from the time of its entry into force.

2. Any State which has made a declaration under the preceding paragraph extending this Protocol to any territory for whose international relations it is responsible may denounce the Protocol separately in respect of that territory in accordance with the provisions of article 5 above.

Article 8

Any dispute between two or more Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Contracting Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 9

1. Each Contracting Party may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 8 of this Protocol. Other Contracting Parties shall not be bound by article 8 of this Protocol in respect of any Contracting Party which has entered such a reservation.

2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 10

1. After this Protocol has been in force for three years, any Contracting Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Contracting Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General not less than one-fourth of the Contracting Parties notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Contracting Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Contracting Parties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2 and States which have become Contracting Parties under article 3, paragraph 3 of this Protocol.

Article 11

In addition to the notifications provided for in article 10, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2, of this Protocol and the States which have become Contracting Parties under article 3, paragraph 3, of this Protocol, of:

- (a) ratifications and accessions under article 3;
- (b) the dates of entry into force of this Protocol in accordance with article 4;
- (c) communications received under article 2, paragraph (2);
- (d) denunciations under article 5;
- (e) the termination of this Protocol in accordance with article 6;
- (f) notifications received in accordance with article 7;
- (g) declarations and notifications received in accordance with article 9, paragraphs 1 and 2.

Article 12

After 31 August 1979, the original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit certified true copies to each of the States mentioned in article 3, paragraphs 1, 2 and 3 of this Protocol.

DONE at Geneva, this fifth day of July one thousand nine hundred and seventy-eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Protocol to the Convention on the contract for the international carriage of goods by road (CMR), done at Geneva on 5 July 1978, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

**For the Secretary-General:
The Legal Counsel**

**United Nations, New York,
31 August 1978**

PROTOKOL

UZ KONVENCIJU o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR)

sačinjeno u Ženevi, 5. jula 1978. godine

UJEDINJENE NACIJE

PROTOKOL UZ KONVENCIJU O UGOVORU ZA
MEĐUNARODNI PREVOZ ROBE DRUMOM (CMR)

STRANE OVOG PROTOKOLA,

UJEDNO I STRANE Konvencije o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) su se, u Ženevi 19. maja 1956,

SPORAZUMELE o sledećem:

Član 1.

„Konvencija“ u smislu ovog protokola označava Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR).

Član 2.

Član 23. Konvencije menja se i dopunjava na sledeći način:

(1) Stav 3. zamenjuje se sledećim tekstom:

„3. Naknada ni u kom slučaju ne može da bude veća od 8,33 obračunskih jedinica po kilogramu bruto težine manjka.“

(2) Na kraju ovog člana dodaju se stavovi 7, 8. i 9:

„7. Pomenuta obračunska jedinica u ovoj konvenciji je specijalno pravo vučenja po definiciji Međunarodnog monetarnog fonda. Iznos iz stava 3. ovog člana preračunava se u nacionalnu valutu države čiji je sud nadležan u sporu, i to na osnovu vrednosti te valute na dan donošenja presude odnosno kada to sporazumno utvrde strane. Vrednost nacionalne valute države članice Međunarodnog monetarnog fonda se, u vidu specijalnog prava vučenja, izračunava metodom procene koju tog dana primenjuje Međunarodni monetarni fond u svojim operacijama i transakcijama. Vrednost nacionalne valute države koja nije članica Međunarodnog monetarnog fonda se, u vidu specijalnog prava vučenja, izračunava na način koji odredi ta država.

8. Država koja nije članica Međunarodnog monetarnog fonda i čije zakonodavstvo ne dozvoljava primenu odredaba stava 7. ovog člana, ipak može, u vreme ratifikacije ili pristupanja Protokolu uz CMR ili u bilo koje vreme posle toga, da izjavi da će granica odgovornosti, shodno stavu 3. ovog člana, koja će se primenjivati na njenoj teritoriji biti u visini od 25 monetarnih jedinica. Monetarna jedinica o kojoj je reč u ovom stavu odgovara vrednosti od 10/31 grama zlata devetsto hiljaditog dela finoće. Konverzija u nacionalnu valutu iznosa navedenog u ovom stavu obavlja se u skladu sa zakonodavstvom dotične zemlje.

9. Računski postupak opisan u poslednjoj rečenici stava 7. ovog člana i konverzija iz stava 8. ovog člana obavljaju se tako da u najvećoj mogućoj meri izražavaju u nacionalnoj valuti te države istu realnu vrednost za iznos iz stava 3. ovog člana kao što je ona izražena u obračunskim jednicama. Države obaveštavaju Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija o svojoj metodi obračunavanja shodno stavu 7. ovog člana, odnosno o rezultatima konverzije, u skladu sa stavom 8. ovog člana, zavisno od slučaja, prilikom deponovanja instrumenta iz člana 3. Protokola uz CMR ili kad god dođe do izmena bilo kojeg od njih.”

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 3.

1. Ovaj protokol je otvoren za potpisivanje državama koje su potpisnice ili su pristupile Konvenciji i koje su ili članice Ekonomske komisije za Evropu ili koje su

primljene u Komisiju, u savetodavnom svojstvu, shodno stavu 8. Odredaba o nadležnosti ove komisije.

2. Ovaj protokol ostaje otvoren za pristupanje svakoj državi iz stava 1. ovog člana, a koja je strana Konvencije.

3. Države koje, shodno stavu 11. Odredaba o nadležnosti Ekonomske komisije za Evropu, mogu da učestvuju u nekim poslovima te Komisije, koje su pristupile Konvenciji, postaju ugovorne strane ovog protokola, ukoliko mu pristupe posle njegovog stupanja na snagu.

4. Ovaj protokol otvoren je za potpisivanje u Ženevi od 1. septembra 1978. zaključno sa 31. avgustom 1979. Posle ovog datuma otvoren je za pristupanje.

5. Zainteresovana država može da ratifikuje ovaj protokol samo posle ratifikacije Konvencije ili pristupanja Konvenciji.

6. Ratifikacija ili pristupanje će se obaviti deponovanjem odgovarajućeg instrumenta kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

7. Svaki instrument o ratifikaciji ili pristupanju, koji se deponuje posle stupanja na snagu izmene i dopune ovog protokola koji se odnosi na sve ugovorne strane ili posle primene svih mera neophodnih za stupanje na snagu izmene i dopune u vezi sa pomenutim ugovornim stranama, primenjuje se na Protokol kako je preinačen izmenom i dopunom.

Član 4.

1. Ovaj protokol stupa na snagu devedesetog dana nakon što je pet država iz člana 3. stavovi 1. i 2. ovog protokola deponovalo svoje instrumente o ratifikaciji odnosno pristupanju.

2. Za svaku državu koja ratifikuje ovaj protokol, odnosno koja mu pristupi nakon što je pet država deponovalo svoje instrumente o ratifikaciji odnosno pristupanju, Protokol stupa na snagu devedesetog dana po deponovanju instrumenta o ratifikaciji odnosno pristupanju dotične države.

Član 5.

1. Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj protokol obaveštavajući o tome Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

2. Otkazivanje proizvodi dejstvo dvanaest meseci posle dana prijema od strane Generalnog sekretara obaveštenja o otkazivanju.

3. Svaka ugovorna strana kojoj prestaje svojstvo strane Konvencije prestaje i svojstvo strane ovog Protokola.

Član 6.

Ako se posle stupanja na snagu ovog protokola, usled otkazivanja, broj ugovornih strana smanji na ispod pet, ovaj protokol prestaje da važi od dana stupanja na snagu poslednjeg otkazivanja. Njegovo važenje takođe prestaje od dana prestanka važenja Konvencije.

Član 7.

1. Svaka država može, prilikom deponovanja instrumenta o ratifikaciji odnosno pristupanju ili u bilo kom trenutku posle toga, putem obaveštenja upućenog Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, izjaviti da se ovaj protokol primenjuje na čitavoj ili na delu teritorije za čije je međunarodne odnose ona odgovorna i za koje je dala izjavu shodno članu 46. Konvencije. Ovaj protokol će se primenjivati na teritoriji odnosno teritorijama koje su navedene u obaveštenju od devedesetog dana posle

njegovog prijema od strane Generalnog sekretara ili, ako Protokol tog dana još nije stupio na snagu, od dana njegovog stupanja na snagu.

2. Svaka država koja je dala izjavu u skladu sa prethodnim stavom o proširenju ovog protokola na teritoriji za čije je međunarodne odnose ona odgovorna, može da otkáže Protokol samo za tu teritoriju, u skladu sa gore navedenim članom 5.

Član 8.

Svaki spor između dve ili više ugovornih strana u pogledu tumačenja ili primene ovog protokola koji ne može da bude rešen putem pregovora ili na drugi način rešavaće se, na zahtev bilo koje od ugovornih strana, pred Međunarodnim sudom pravde.

Član 9.

1. Svaka ugovorna strana može u vreme potpisivanja, ratifikacije odnosno pristupanja ovom protokolu, izjaviti putem obaveštenja upućenog Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, da smatra da član 8. ovog protokola nije obavezujući za nju. Ostale ugovorne strane neće biti obavezne u smislu člana 8. ni prema jednoj ugovornoj strani koja iznese takvu rezervu.

2. Izjava iz stava 1. ovog člana može da se povuče u bilo kom trenutku putem obaveštenja upućenog Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

3. Druge rezerve na ovaj protokol nisu dopuštene.

Član 10.

1. Posle tri godine važenja ovog protokola svaka ugovorna strana može obaveštenjem Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija da zatraži zakazivanje konferencije radi revizije ovog protokola. Generalni sekretar će obavestiti o ovom zahtevu sve ugovorne strane i sazvati konferenciju radi revizije ako, u roku od četiri meseca od dana kada im je uručeno njegovo obaveštenje, najmanje četvrtina ugovornih strana da svoj pristanak za to.

2. Ako se konferencija sazove u skladu sa prethodnim stavom, Generalni sekretar obaveštava sve ugovorne strane i poziva ih da, u roku od tri meseca, podnesu svoje predloge za razmatranje na konferenciji. Generalni sekretar dostavlja svakoj ugovornoj strani privremeni dnevni red konferencije, kao i tekst tih predloga, najmanje tri meseca pre početka konferencije.

3. Generalni sekretar upućuje poziv za učešće na svakoj konferenciji sazvanoj u skladu sa ovim članom svim državama iz člana 3. stavovi 1. i 2. kao i državama koje su postale ugovorne strane shodno članu 3. stav 3. ovog protokola.

Član 11.

Pored obaveštenja iz člana 10. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obaveštava države iz člana 3. stavovi 1. i 2, kao i države koje su postale ugovorne strane shodno članu 3. stav 3. ovog protokola o:

- a) ratifikacijama i pristupanjima shodno članu 3;
- b) datumima stupanja na snagu ovog protokola u skladu sa članom 4;
- c) obaveštenjima primljenim shodno članu 2. stav 2;
- d) otkazivanjima shodno članu 5;
- e) prestanku važenja ovog protokola u skladu sa članom 6;
- f) obaveštenjima primljenim u skladu sa članom 7;

- g) izjavama i obaveštenjima primljenim u skladu sa članom 9. stavovi 1. i 2.

Član 12.

Posle 31. avgusta 1979. originalni tekst ovog protokola će biti deponovan kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, koji će njegove overene autentične prepise dostaviti državama iz člana 3. stavovi 1, 2, i 3. ovog protokola.

SACINJENO u Ženevi, petog jula hiljadu devetsto sedamdeset i osme godine, u jednom primerku na engleskom i francuskom jeziku, s tim da je svaki tekst podjednako autentičan.

U POTVRDU ČEGA dolepotpisani, propisno ovlašćeni za to, potpisali su ovaj protokol.

Ovim se potvrđuje da je priloženi tekst verodostojna kopija Protokola uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR), sačinjenog u Ženevi, 5. jula 1978. godine, čiji original je deponovan kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Za Generalnog sekretara

Pravno veće

Ujedinjene nacije, Njujork

31. avgusta 1978.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Protokola uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) (u daljem tekstu: Protokol) sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE PROTOKOLA

Članom 23. Konvencije o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) koja je na snazi u Republici Srbiji, propisano je da se, zbog potpunog ili delimičnog gubitka robe ili oštećenja robe nastale zbog odgovornosti prevoznika po odredbama ove konvencije, naknada štete obračunava prema vrednosti robe u vreme i u mestu njenog preuzimanja (prijema na prevoz). Pri tome se vrednost robe određuje prema berzanskom kursu (ceni robe) ili ako toga nema prema tržišnoj ceni ili prema vrednosti robe iste vrste i kvaliteta, pri čemu naknada štete ne sme preći 25 franaka po kilogramu nedostajuće bruto težine. Pod frankom se podrazumeva zlatni franak, težine 10/31 grama finoće 0,900.

Kako bi se zlatni franak zamenio prihvatljivom obračunskom jedinicom, Konvencija je izmenjena 1978. godine donošenjem Protokola, kojim je iznos ograničenja odgovornosti prevoznika izmenjen sa 25 zlatnih franaka na 8,33 specijalnog prava vučenja - SDR (eng. Special Drawing Right – SDR) bruto mase oštećene ili izgubljene robe (SDR/kg).

Ovaj protokol je bio otvoren za potpisivanje u Ženevi od 1. septembra 1978. godine zaključno sa 31. avgustom 1979. godine, a posle ovog datuma je otvoren za pristupanje. Do sada je protokolu pristupila većina država članica Evropske unije.

Inicijativu za pristupanje Republike Srbije ovom protokolu dala su udruženja domaćih prevoznika, a imala su se u vidu i iskustva i analize država koje su pristupile ovom protokolu (npr. Hrvatska), prema kojima je iznos ograničenja odgovornosti prevoznika u drumskom saobraćaju znatno povoljniji za prevoznike prema Protokolu nego prema Konvenciji CMR.

Vrednost obračunske jedinice specijalno pravo vučenja dnevno utvrđuje Međunarodni monetarni fond. Prema podacima koje Narodna banka Srbije preuzima sa sajta Međunarodnog monetarnog fonda, na osnovu kursa SPV/USD, izračunava se kurs SPV/RSD i objavljuje u dnevnim listama za zvaničan srednji kurs dinara na sajtu Narodne banke Srbije.

Vlada je na sednici održanoj 7. novembra 2019. godine donela Zaključak 05 Broj: 334-10986/2019 kojim je utvrdila Osnovu za pristupanje Republike Srbije Protokolu uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR).

III. STVARANJE FINANSIJSKIH OBAVEZA ZA REPUBLIKU SRBIJU IZVRŠAVANJEM PROTOKOLA

Izvršavanjem Protokola uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) ne stvaraju se finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA IZVRŠAVANJE
PROTOKOLA

Za izvršavanje Protokola uz Konvenciju o ugovoru za međunarodni prevoz robe drumom (CMR) nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije.